A.° 1853. N.° 231.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Zaturdag den 24 December.

BUITENLAND.

LONDEN den 21 december.

Gisteren deelde de Lord Maire dezer hoofdstad den Gemeenteraad mede hoe hij, ten gevolge van den daartoe zoo algemeen uitgedrukten wensch, lord *Palmerston*, toen nog minister van binnenlandsche zaken, schriftelijk had afgevraagd of de Regering niet goed zou vinden maandag den 26 december als een rustdag uit te schrijven, maar dat daarop een afwijzend antwoord was ingekomen, op grond dat een dag te midden der week wel officieel als rustdag verklaard wordt als het Kersfeest daarop invalt, ten einde de beambten bij verschillende departementen alsdan hunne kerkpligten kunnen waarnemen, doch dat, daar zulks dit jaar op zondag geschieden kan, het niet noodig geacht wordt de dienst in de verschillende bureaux ook des maandags te doen stilstaan. De Lord Maire betuigde zijn leedwezen over deze beslissing, en ofschoon hij geloofde dat de handel en burgerij den Kersmaandag wel als een rustdag beschouwen zouden, vond hij het toch niet raadzaam bepalingen deswege uit te schrijven.

— Het getal der sterfgevallen in deze hoofdstad was gedurende de afgeloopen week 1358 en dus eenigzins boven het gemiddeld getal in dezelfde week der vijf laatste jaren. De kinkhoest maakte niet minder dan 64 slagtoffers, de cholera 11.

— Gisteren had men in deze hoofdstad weder drie vrij zware branden. De hevigste daarvan ontstond in de pakhuizen der heeren *Borwick* en *Priestly*, London-wall, en vernielde die ten deele, benevens een groot gedeelte van den inhoud.

— De *Tartar*, den 28 augustus van Sydney vertrokken, heeft 7000 oncen goud, maar geen nieuws van eenig belang te Plymouth aangebragt.

PARIJS den 21 december.

Sedert eenigen tijd vergadert de Ministerraad bijna dagelijks op het paleis der Tuileriën onder het voorzitterschap des Keizers; zulks was ook heden weder het geval. In den namiddag zou Z. M. verschillende verfraaijingen dezer hoofdstad in oogenschouw gaan nemen.

— In het officiële dagblad treft men de volgende nota aan: „Bij vergissing bedienen sommige personen zich, ten opzigte der hooge beambten van den Staat en van de Kroon, van de benaming *Monseigneur*. Deze titel komt alleen de Fransche Prinsen en de Prinsen van de Familie des Keizers toe.”

— Dezer dagen is last gegeven tot de uitrusting van de stoomfregatten *Montezuma* en *Christophe Colomb;* een dezer oorlogschepen is bestemd voor de dienst in Algerië en het ander voor Senegal.

— Men wil weten dat eerlang eene groote jagtpartij in het bosch van St. Germain zal plaats hebben. Ook is er sprake van eene jagtpartij in de bosschen van Ferrières, welke den baron *James Rothschild* toebehooren.

— Den avond der vroeger aangekondigde tooneelvoorstelling van mevrouw *Georges* hebben de ontvangsten 11,000 francs beloopen. Den 27 dezer zal eene buitengewone voorstelling in de Académie Impériale de musique worden gegeven ten voordeele van den tooneelkunstenaar *Lepeintre*, die thans 60 jaren tooneeldienst telt. Alsdan zal eene eerste voorstelling worden gegeven van *Bethly*, opera in twee bedrijven, waarvan de muziek van *Donizetti* is en de voornaamste rol in welk stuk door mevrouw *Bosio* zal worden vervuld. Ook zal de *Bénéficiaire* worden opgevoerd, waarin, behalve *Lepeintre*, tooneelkunstenaars van alle schouwburgen van Parijs zullen optreden.

— Wegens den duren en ongezonden tijd heeft de Aartsbisschop van Parijs bepaald, dat de vastendagen vooreerst niet in acht behoeven genomen te worden.

— De dagbladen van Montpellier melden een aanzienlijken was der rivieren: de Hérault is buiten hare bedding getreden; de rivier Orb is mede buiten hare oevers getreden en heeft de vlakte van Sérignan en Villeneuve onder water gezet, waar zij groote schade heeft aangerigt. De Rhône daarentegen is zoo laag dat de scheepvaart daar gestremd is. Eveneens is het met de Seine, waar het water nog altijd afneemt.

— De Europesche bevolking in Algerië bestond in 1833 uit 7,812, in 1843 uit 59,186 en in 1853 uit 150,612 zielen.

— Bij de plegtige inwijding der Protestantsche kerk te Turijn, tot den bouw van welke ook uit andere landen van Europa zoo ruim is bijgedragen, zag men den 15 dezer, in weêrwil van het ongunstige weder, talrijke inwoners dier hoofdstad, met hunne familien, in feestgewaad derwaarts gaan. De gezamenlijke leeraars der Waldenzen hadden zich, tot bijwoning der plegtigheid, naar de hoofdstad begeven. De Pruissische zaakgelastigde *Bunsen*, de Engelsche Gezant, de Zwitsersche Gevolmagtigde, de Noord-Amerikaansche Consul-Generaal, verscheiden senatoren en afgevaardigden, alsmede eenige hoog geplaatste Staatsambtenaren, woonden, op voor hen afgezonderde plaatsen, de inwijding bij. De clericale bladen doen de vermelding der plegtigheid van zeer schampere aanmerkingen vergezeld gaan. Een dier bladen noemt haar eene plegtige schurkerij, terwijl een ander den Protestanten aanraadt het woord *menzogna* (*leugen*) boven den ingang van het gebouw te plaatsen.

— Aan de Koningin van Spanje zijn eenige minnen voorgesteld voor het kind dat H. M. eerstdaags ter wereld zal brengen; en wel twee uit Burgos, twee uit Biscaye en twee uit Segovia. H. M. had den 16 dezer nog geene keuze gedaan, doch scheen tot die uit Burgos over te hellen. — De Hertog en Hertogin van Montpensier werden den 20 dezer in de Spaansche hoofdstad verwacht. — De Voorzitter van den Spaanschen Ministerraad, die ernstig ongesteld is geweest, was beterende.

KEULEN den 22 december.

Eene te Weenen ontvangen depêche uit Konstantinopel verzekert nu stellig dat de vereenigde Fransche en Engelsche eskaders, tot bescherming der Turksche belangen, de Zwarte Zee zijn binnengeloopen. Men achtte het waarschijnlijk dat de kapitein-pacha, die het bevel over de Turksche vloot te Sinope voerde, afgezet zou worden. Twee koopvaardijschepen, welke een handelhuis op Malta toebehooren, hebben bij het zeegevecht te Sinope zwaar geleden. — Uit Smyrna is berigt dat in het binnenste des lands vijandige demonstratien tegen de Christenen hebben plaats gehad.

Volgens vroegere brieven uit de Turksche hoofdstad, van 8 dezer, waren de generaal *Prim* en de luitenant *Wagemann*, aan boord eener stoomboot, van Varna aldaar gearriveerd. Bij de Turksche troepen aan den Donau zijn nog eenige barbaarsche tooneelen voorgevallen. Bij Kalafat onderanderen werden de hoofden van gesneuvelde Russen op lansen gestoken en aan *Achmed*-pacha gebragt, die moeite had zijne soldaten het onvoegzame hunner handelwijze onder het oog te brengen, zoodat hij zich vergenoegen moest met te zeggen dat dit thans geene mode meer was.

Een dier brieven gelooft dat de Turken zich zeer bedriegen zouden door te meenen dat de Fransche gezant *Baraguay d'Hilliers* hunne zaak gunstig is. Althans hij schijnt de Porte als ware het met aanzoeken tot pogingen ter verwerving van den vrede te bestormen. Het blijft echter de vraag of zulks niet juist in het voordeel van Turkije wezen zou.

— Van Petersburg te Weenen aangekomen reizigers zeggen dat in de boekwinkels aldaar kaarten van Konstantinopel verkocht worden, op welke die hoofdstad in Russische politiedistricten is verdeeld. Een exemplaar dier kaart, naar Weenen overgebragt, heeft aldaar grooten indruk gemaakt, naardien het bekend is dat te Petersburg geene kaarten zonder toestemming der Regering mogen verkocht worden.

— Rijnhoogte te Keulen den 21 dezer 3 voet Keulsch peil (3 voet 3 duim Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 22 december.

Z. M. heeft bij besluit van den 21 dezer goedgevonden, te benoemen: bij het personeel der militaire administratie tot kapitein-kwartiermeester bij het 4de regement infanterie (naar ouderdom van rang) den 1sten luitenant-kwartiermeester *J. J. van Dieren*, van het bataillon mineurs en sapeurs; tot 1sten luitenant-kwartiermeester bij het bataillon mineurs en sapeurs (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant-kwartiermeester jhr. *A. W. F. van Spengler*, van het regement grenadiers en jagers, en tot kapitein den 1sten luitenant *W. van der Stuyt*, directeur van het garnizoens-hospitaal te 's Hage.

— Uit een van wege het Departement van Finantien openbaar gemaakt overzigt blijkt, dat de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de elf eerste maanden van 1853 heeft bedragen *f* 52,840,926. 94, tegen eene opbrengst van *f* 51,726,641. 73½ over de elf eerste maanden van 1852.

— Ter voldoening aan de bepalingen, vervat in de wet van den 17 september 1849 (*Staatsblad* n.° 46), is weder ter Algemeene Rekenkamer overgebragt voor eene som van *f* 1500 aan ingetrokken muntbiljetten van *f* 1000 en *f* 500, zoodat thans, met inbegrip der bij vorige aankondiging vermelde som van *f* 19,911,000, voor een bedrag van *f* 19,912,500 aan muntbiljetten, krachtens deze wet uitgegeven, is ingetrokken.

— Ten gevolge van een overleg tusschen de Nederlandsche en Belgische Regeringen, is de verdeeling van de hoeveelheden koffij, welke, langs de verschillende kantoren, tegen verminderd regt in België kunnen ingevoerd worden, over het jaar 1854 geregeld, als volgt: Antwerpen 4,140,689 pond, Brussel 500,000 pond, Gent 1,003,497 pond, Luik 1,500,000 pond, Lommel (Groote barrière) 125,000 pond en Loozen 125,000 pond, te zamen 7,394,186 pond.

— Men verzekert dat prinses *Hendrik* der Nederlanden in gezegende omstandigheden verkeert.

— De gansche vloot, van Scheveningen naar de Engelsche kust ter steurharingvisscherij uitgerust geweest, is thans behouden teruggekeerd. Nimmer was de vangst zoo gezegend als dit jaar, en toch was die visscherij, gedurende de laatste jaren, bijzonder voordeelig afgeloopen; deze teelt overtrof echter verre alle vroegere. In 1850 werden met 59 schuiten 6,600,000, in 1851 met 63 schuiten 8,100,000, in 1852 met 72 schuiten 9,396,000 en in dit jaar zijn met 77 schuiten 16,590,000 haringen gevangen. Zes pinken hebben 5, zeventien 4, vier en veertig 3 en tien pinken 2 reizen gedaan. Slechts één sterfgeval heeft er onder de bemanning aan boord plaats gehad, terwijl een visschersman over boord gevallen en verdronken is. In 1851 en 1852 had men ieder jaar het verlies van eene haringschuit te betreuren; dit jaar trof niet eene enkele ramp van dien aard onze reederij. — Met de kustvisscherij, zoo met de netten als met het hoekwant, blijft het allertreurigst gesteld, zoodat in de huisgezinnen van die visschers veel armoede heerscht. Door de goede zorgen van het gemeentebestuur is dan ook reeds sedert eenige dagen met de uitdeelingen van warme spijs begonnen, welke spijs als altijd weder uit eene smakelijke en weltoebereide soep bestaat.

Gisteren is eene derde pink, geladen met bokking en toebehoorende aan den reeder *P. de Niet*, naar Ostende gezeild.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Avondzitting van donderdag 22 december.*

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over de Staatsbegrooting voor 1854.

Hoofdstuk X (*Oorlog*) wordt zonder beraadslaging aangenomen met 23 stemmen tegen 1, die van den heer *de Bruyn*.

Hoofdstuk XI (*Kolonien.*) De heer *van Rijckevorsel* vindt dit nog niet volledig; er komen vele uitgaven, hier te Lande gedaan wordende, niet op voor.

De heer *Insinger* behandelt de zaken der West-Indiën. Deze verdienen alle de belangstelling. Deze heeft hier te Lande niet altoos bestaan. De Regeringen waren vaak onverschillig omtrent die gewigtige kolonie. Hij gewaagt voorts van de commissie nopens de emancipatie der slaven. Het is hem niet duidelijk, wat de eigenlijke taak dier commissie is; of zij de vraag over de emancipatie zelve moet onderzoeken, dan of het alleen de middelen geldt om er toe te geraken. In elk geval brengt hij alle hulde aan de mannen die in deze commissie benoemd zijn. Hij verlangde alleen, dat daaraan toegevoegd waren een of eenige vroegere landbezitters van Demerary. Hij wenscht van harte dat de Staatscommissie van eenig nut voor de kolonie moge zijn en dat men de wel begrepen belangen der eigenaars, zoowel als die van de negerslaven behartige, waarvoor men zich thans zoo in de bres stelt.

De Minister van Justitie, bij afwezigheid van den Minister van Kolonien, die nog ongesteld is, zegt, wat het punt der zoogenaamde onvolledigheid betreft, dat de kosten van het werfdepôt en van drie leeraren te Delft voor de Indische taal en het Mahomedaansche regt geheel behooren op de koloniale begrooting, want dat die alleen strekken in het belang van de kolonien. Wat het door den heer *Insinger* opgemerkte betreft, zal Z. Exc. alleen zeggen, dat het vraagpunt omtrent hetgeen met de slavenbevolking zal moeten geschieden, in de meeste uitgestrektheid van den last, aan de commissie verstrekt, behoort onderzocht te worden; van het oordeel der commissie zal afhangen of het woord emancipatie zal worden uitgesproken, en wanneer en welke maatregelen dienvolgens zullen worden genomen.

De heer *van Nispen van Pannerden* was voornemens zijne stem aan dit hoofdstuk te geven, maar na de verklaring des Ministers over het onvolledige daarvan is hij daarvan teruggekomen; hij gedraagt zich aan het door den heer *van Rijckevorsel* gezegde.

De heer *Regout* maakt eene aanmerking, nopens de wapens voor de kolonien benoodigd; deze worden uit het buitenland getrokken, ofschoon men hier te Lande even goed die wapens kan vervaardigen. Vooral trekt men die uit de Koninklijke fabrieken te Luik.

Z. Exc. de Minister geeft de verzekering, dat hij die opmerking aan zijnen ambtgenoot zal overbrengen.

Het hoofdstuk wordt aangenomen met 29 tegen 2 stemmen: Tegen de heeren *van Rijckevorsel* en *van Nispen van Pannerden*.

Hoofdstuk XII (*Onvoorziene Uitgaven*) wordt zonder discussie met algemeene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de wet op de middelen. — De heer *van Rijckevorsel* heeft met belangstelling de beraadslagingen in de Tweede Kamer deswege nagegaan, en bijzonder de toezegging tot tegemoetkoming of wijziging wat personeel of patent betreft. — Hij wenscht voor die dienstboden beneden de 20 jaren geene belasting, ter bevordering van de zedelijkheid, en omdat het hier eene behoefte voor talrijke gezinnen geldt. Wat het patentregt aangaat, wenscht hij, dat met de ontheffingen verder worde gegaan, in het belang van vele kleine bedrijven en neringen. Hij geeft in overweging het regt voor de mannelijke dienstboden te verhoogen, het mobilair op te heffen en de huurwaarde te vermeerderen. Hij somt de gebreken van de patentwet op, vooral voor kleine bedrijven, en ook omdat al de associé's van éene firma een afzonderlijk patent moeten betalen. Hij houdt overigens de geheele patentwet vicieus in stelsel, omdat zij belast de nijverheid, gebaseerd op vermoedelijke winst van het bedrijf. Hij wil nogtans niet de geheele afschaffing, maar verbetering, des noods door verhooging van slijters in sterken drank en orgeldraaijers er bij. Kon de schatkist dit missen, dan wilde hij wel den brandstoffen-accijns verminderen en de vrijstellingen wijzigen. Wat het tonnegeld betreft, daarover is veel gesproken. De handel betaalt dit niet, zoo als men verkeerd heeft opgemerkt, maar de consommateurs; men verlangt de afschaffing om meerdere schepen naar onze havens te doen komen, en dat geeft meerder vertier. Dit nu werkt meer ter gunste van de mindere standen. Groot verschil bestaat er met de kosten te Havre, te Liverpool, Hamburg enz. Wat baat ons de gelijkstelling van vlag

voor vreemde schepen, als onze havens vermeden worden? Hij hoopt dat de Regering eerlang uit eigene beweging het tonnegeld zal afschaffen. Hij wenscht, dat zij spoedig met een nieuw voorstel tot amortisatie te gelijk de afschaffing van het tonnegeld zal voorslaan.

De heer *Insinger* ondersteunt dien wensch. De afschaffing van het tonnegeld is voor alle handelsteden van belang, en ook de Kamer van koophandel te Amsterdam heeft daarop zeer aangedrongen, onlangs bij het aanhangig zijn van een voorstel ter Tweede Kamer. Bij de scheepvaartwetten is het beloofd, en had hij niet vertrouwd dat het gebeuren zou, hij had welligt destijds tegen de scheepvaartwetten gestemd, vooral omdat toen, aan den anderen kant, de geheele riviervaart is ontlast. Hij herinnert voorts de toezegging, door den heer *van Bosse* gedaan, zoowel wat het tonnegeld als de patenten betreft. Wel is in den jare 1851 door dien heer de vermindering van het tonnegeld voorgeslagen, doch daar was de rentebetaling aan verbonden, en het voorstel der negen leden was verbonden aan eene andere afschaffing, die de spreker niet doeltreffend acht. Hij hoopt dat de Regering spoedig tot de afchaffing van het tonnegeld zal overgaan.

De heer *van Andringa de Kempenaer* wil, in stede van het mobilair af te schaffen, dit eerder verdubbelen; want men treft aldus de weelde. En wat het tonnegeld aangaat, hij meent dat de omzet en de bedrijvigheid van den handel die afschaffing niet noodig heeft. Handel en scheepvaart zetten meer dan zeshonderd millioen om; welnu, dan kan die 4 ton wel opgebragt worden.

De heer *Cremers* deelt wel eenigzins dat gevoelen, maar hij beschouwt het tonnegeld niet als belasting op den handel, maar als eene belasting op iedereen. In elk geval wenscht hij de Regering vrij te laten in de keuze der middelen, die tot afschaffing in aanmerking komen, en hij wil nu geen aandrang; hij gelooft ook niet, dat het tonnegeld het eerst in aanmerking behoeft te komen; maar in de wijze van betaling van het tonnegeld kan verandering worden gebragt.

De heer *de Bruyn* had meer verligting voor de mindere standen verlangd, en dringt daar alsnog op aan. Hij geeft in overweging de afschaffing van rogge en turfbelasting: hij hoopt, dat de Regering ten spoedigste hierin zal voorzien.

De heer *d'Ablaing van Giessenburg* was verleden jaar onderanderen tegen de loterij en stemde daarom de wet op de middelen af, en om nu niet van inconsequentie beschuldigd te worden, geeft hij de reden op waarom hij de wet thans zal aannemen: hij vertrouwt namelijk op de toezegging van den Minister, dat hij die instelling zal reorganiseren; hij stemt voor, omdat hij vertrouwen heeft in dit Ministerie.

De heer *van Wessem* dringt aan op de gelijkmatige toepassing der heffing van de grondbelasting in Limburg, even als in andere provincien. Telkens is op den aandrang deswege geantwoord, dat de zaak niet uit het oog zal worden verloren. In Limburg bedraagt de grondbelasting 6¼ pct. en in andere provincien, met name in Friesland, 13 pct. Art. 173 der Grondwet zegt echter dat er geene privilegiën in zake van belastingen mogen bestaan: is dat nu geen privilegie?

De heer *Regout* zegt, dat de vorige spreker in eene dwaling verkeert: het bedoelde bedrag in Limburg is niet 6¼, maar 9¼ pct., volgens de opgave van een hoofdambtenaar. Eene geheele gelijkheid in dezen is niet daar te stellen; de landerijen in Limburg bijv. hebben die waarde niet, welke zij in sommige andere provincien hebben. Bijv. als men Friesland juist zou willen berekenen, naar gelang der waarde der landerijen, dan betaalt Friesland nog minder dan Limburg, in evenredigheid namelijk.

De heer *van Wessem* zegt dat de opgave van 6¼ pct. nooit door den vorigen Minister van Finantien is tegengesproken: dus zal het cijfer wel juist zijn. Maar de schatting naar de waarde doet hier niets af, want de aanslag der procenten is juist naar de waarde berekend. Eenmaal die waarde kadastraal berekend, dan mag er geen verschil in berekening gelden.

De heer *de Kempenaer* bestrijdt den laatstvorigen spreker; de repartitie is onregtvaardig; de spreker heeft ook niet berekend welke andere lasten in Friesland op den landbouw drukken. Hij drukt mede den wensch uit naar gelijkmatige verdeeling in alle provincien, maar dringt er niet zoo bepaald op aan.

De heer *Sassen* schetst het gewigt van het ontwerp op de middelen. Hij zal het goedkeuren, omdat hij van geene Regering het onmogelijke mag verlangen, maar in de hoop van billijke en regtvaardige verdeeling. De Regering heeft dit toegezegd; hij vertrouwt daarop. Uit dat votum moet men echter niet besluiten, dat hij een voorstander is van het belastingstelsel. Hij zegt niet dat zij in principe te hoog zijn opgevoerd, neen, maar de belastingen drukken niet gelijkmatig; daarbij komen dan de formaliteiten bij de invordering, die strekken tot verwarring; hij heeft het productief maken van het belastingstelsel ook altijd als eene groote grief beschouwd. De klagten over ongelijkmatigen druk zijn algemeen. Bepaaldelijk klaagt men over gemaal, personeel en patent; niet zoo zeer over de belasting, die kan niet genezen worden, maar over den ongelijken druk. In het volgend jaar zal de spreker de gelegenheid hebben zijn gevoelen meer te ontvouwen, dan, als de Regering, zoo hij hoopt, aan hare toezeggingen gevolg zal hebben gegeven. Hij is dus voor de wet: 1°, omdat de Regering genegenheid tot verbetering in dezen aan den dag gelegd heeft, en 2°, omdat hij weet dat de Regering de middelen daartoe bezit. Het verheugt hem, dat de tegenwoordige Regering ook in het staatkundige de beginselen der vorige zal handhaven; de beginselen, in 1848 aangenomen, zijn door de Natie met genoegen ontvangen. Zijns inziens moet elke vermindering van rente tot dadelijke vermindering van belasting leiden. Is die vermindering mogelijk? De spreker gelooft het; vooral drukken de opcenten zeer; dit is eene gevoelige opdrijving: het geslagt heeft 38, de turf 28, het gemaal 23 opcenten; men neme die van de belastingen af, en het zal verligting aanbrengen. Ten slotte vestigt hij de aandacht op de domaniale prestatien, waarvoor, na langen tijd onopgevorderd te zijn, nu van de tegenwoordige eigenaars over de vier jongste jaren worden verlangd; hij hoopt dat men die zal faciliteren.

De heer *van Nispen van Pannerden* vraagt welke verdere baten voortspruiten uit de wees- en momboirkamers, en wanneer de wet deswege zal worden aangeboden, die vóór het eind des jaars had moeten zijn ingediend? Hij zal voor de wet stemmen, na de gedane verzekering der Regering, dat zij de mindere standen ontheffen zal, zoodra daartoe de gelegenheid bestaat. Hij herinnert voorts, dat in 1848 de afschaffing van de belasting op het gemaal door het geheele Ministerie is toegezegd.

De heer *Regout* oppert nog eene bedenking wegens het niet aanleggen van eenen zijtak van den spoorweg van Kerkrade naar Maastricht. De concessie van de kolenmijnen van Kerkerade zijn op die voorwaarde aan de Mainz-Maastrichtsche Maatschappij verleend. Daar die zijtak nu niet is aangelegd, meent hij dat de domaniale goederen aan den Staat moeten terugkeeren.

De Minister van Finantien geeft de voldoening der Regering te kennen voor de bewijzen van vertrouwen, die zij van vele leden heeft mogen ondervinden; dat vertrouwen zal zij trachten te regtvaardigen. Wat het belastingstelsel betreft, Z. Exc. ontkent niet dat er menig bezwaar tegen bestaat, maar gelooft toch dat, als er iets anders voor in de plaats wierd gesteld, het dan ook bezwaren zou opleveren. Wat den ongelijkmatigen druk aangaat, de Regering gelooft, dat er hier bezwaren zijn waarin zij zal kunnen voorzien. Z. Exc. gelooft dat de formaliteiten en beperkingen, die het vrij verkeer belemmeren, het eerste uit den weg moeten geruimd worden. Maar de Minister betwist de stelling, dat ons systema zou strekken tot uitputting van de mindere standen, en vooral dat dit door het accijnsstelsel zou geschieden. De hoogere standen worden in driedubbele mate getroffen door de accijnsen, want zij die het meeste verbruiken betalen het meest. Wat aanbelangt den druk door de duurte der levensmiddelen, de Regering zegt, dat die ramp ligt buiten het bereik der Regering; zij heeft gedaan wat zij kon tot aanmoediging van den aanvoer der levensmiddelen; daartoe beperkte zich de magt der Regering. Men had ook gesproken van de ruimte der middelen van de schatkist; die ruimte is zoo groot niet; op deze begrooting zijn er slechts 4 ton geraamd, als zullende overblijven. Buitendien zijn de omstandigheden niet van dien aard, dat men ligtvaardig tot besnoeijing der inkomsten moet overgaan. Wat het tonnegeld betreft, hij moet ook hier, even als bij alle andere ontheffing, raadplegen de krachten der schatkist en het oog op de toekomst gevestigd houden. Hij herhaalt, de Regering zal getrouw blijven aan de verzekeringen, die zij in de andere Kamer gegeven heeft. Daarna gaat Z. Exc. over tot de behandeling van enkele andere punten in den loop der discussie in het midden gebragt. Wat de ongelijkmatigheid in de heffing der grondbelasting betreft, die tusschen Limburg en elders zou bestaan, de Regering zal zich met het onderzoek dier zaak bezig houden om de gelijkmatigheid voor allen te betrachten. Wat de loterij betreft, ongaarne zal Z. Exc. die opbrengst zien wegvallen; maar er zijn onderzoekingen aangevangen en men zal trachten de verkeerdheden in die instelling weg te nemen. Wat de domaniale prestatien aangaat, de Staat kan geen afstand doen van regtmatige vorderingen; hij wil wel aan de debiteuren de kwijting gemakkelijk maken. De Regering zal echter zien of er aanleiding kan gevonden worden tot eene voordragt ten deze. Nopens de kolenmijnen te Kerkerade, zegt Z. Exc., dat de Staat in onderhandeling is over schikking; hij zal daarbij letten op het algemeen belang en op dat van het betrokken gewest. Het niet gereclameerde der wees- en momboirkamers: de zaak is nog niet gebragt in staat van wijzen; Z. Exc. heeft nog geen juiste wetenschap van den staat dier zaak. De wet, die gevorderd wordt, is bij den Raad van State. Ook het bedrag daarvan zal strekken tot amortisatie van schuld.

Het ontwerp wordt daarna in omvraag gebragt en aangenomen met algemeene stemmen.

De Kamer wordt daarop tot nadere bijeenroeping gesloten.

ROTTERDAM den 23 december.

Maandag heeft de beroemde en teregt hoog gevierde mevrouw *Schumann* zich hier voor het laatst doen hooren, en wel in eene bijeenkomst die, naar wij meenen, door de zorg van één of meer onzer ijverige kunstbevorderaars was bereid. Een talrijk en aanzienlijk auditorium van genoodigden vulde de zoo in alle opzigten schoone Concertzaal der Bierstraat en genoot en bewonderde in gelijke mate het zeldzame kunstgenot dat de groote kunstenares in de eerste plaats weder te verschaffen wist. Het zou overbodig zijn op nieuw in bijzonderheden te vermelden hoe zeer haar onvolprezen meesterschap als pianiste weder schitterend uitblonk; hoe zij aan de hoogste technische volmaaktheid, weder die onnavolgbare bezielde en wegslepende voordragt paarde, die met onweêrstaanbare kracht alle hoorders tot de hoogste geestdrift opvoerde en hen tot hare onvoorwaardelijke bewonderaars maakte. Dat alles is reeds meermalen en voldoende vermeld. Om echter te doen zien hoe veelzijdig de groote gaven der groote kunstenares ook thans weder uitblonken, zij het genoeg te vermelden, dat door haar op de meesterlijkste wijze het volgend aantal voortreffelijke composities werden voorgedragen: Sonate (Cis mol) van *L. van Beethoven*, Praeludium en Fuge (A mol) van *J. S. Bach*, Variations Sérieuses van *F. Mendelssohn Bartholdy*, Études en forme de Variations van *R. Schumann*, Étude (es dur) en Notturno (Es dur) van *F. Chopin* en Lied ohne Worte (A dur) van *F. Mendelssohn Bartholdy*.

Twee onzer voortreffelijkste dilettanten, daarin voor de pianobegeleiding door een derden ondersteund, luisterden den avond op door de uitnemende voordragt eener Aria uit *Mendelssohn's Paulus*, van een Lied van *Reissiger*, beide voor bas, en van eene Duo uit *Spohr's Jessonda* voor tenor en bas. Zij oogsten voor hunne belangrijke talenten en voor de loffelijke welwillendheid waarmede die werden aangewend, luide toejuichingen. Het behoeft wel niet gezegd te worden dat ieder optreden van mevrouw *Schumann* door eene vernieuwde ovatie voorafgegaan en gevolgd werd. Menigmaal scheen er geen einde aan de toejuichingen te zullen komen. Zoo zijn dan nu *Robert* en *Clara Schumann* naar hunne woonstede teruggekeerd, maar niet zonder in Nederland met verdiende en rijke lauweren te zijn gekroond, niet zonder te hebben ondervonden en *erkend* hoezeer men dáár hunne gaven en al wat de kunst daarnevens voortreffelijks aanbiedt, weet op prijs te stellen; niet zonder er onvergetelijke herinneringen te hebben achtergelaten, die vooral in het gemoed van alle ware en warme kunstvrienden diep en onuitwischbaar zijn ingeprent, en vooral niet zonder het levendigst verlangen te hebben nagelaten om die groote kunstenaars — zij het spoedig! — andermaal in de Nederlandsche kunstwereld te mogen zien schitteren.

Wij vernemen dat H. K. H. prinses *Frederik*, op wier uitnoodiging en in wier paleis mevr. *Schumann* zich eenige dagen geleden had doen hooren, der groote kunstenares een kostbaar geschenk heeft doen toekomen.

— De *Schiedamsche Courant* meldt heden het volgende: Door de felle vorst waren eenige geladen schepen en ligters in de buitenhaven alhier vastgevroren; door gunstige beschikking van den burgemeester dezer stad is toegestaan geworden om het ijs in die haven te breken, en hebben eenige hoofdenaars tegen zekere vergoeding deze vaartuigen naar hunne losplaats gebragt. Heden wordt het ijs aldaar op nieuw gebroken, en laat het zich aanzien dat de buitenhaven daardoor weldra genoegzaam van ijs bevrijd zal zijn, zoodat spoedig de schepen, welke met granen, kolen en andere artikelen geladen zijn binnengekomen, alhier kunnen worden te gemoet gezien.

— Tot predikant bij de Hervormde gemeente te Dirksland is beroepen ds. *J. F. van Dijk*, thans te Nootdorp.

— Uit Vreeswijk schrijft men den 20 dezer, dat dien morgen het water aan de rivier de Lek, volgens peilschaal, stond tot de hoogte van 4.72 el, zoodat het in de laatste 24 uren is gewassen 48 duim. De overtogt aan het veer bij de schipbrug geschiedde geregeld, wat betreft de passagiers en ligte rijtuigen, langs het daartoe goed ingerigte pad over het ijs, terwijl de overbrenging van zware rijtuigen even zoo geregeld plaats had met de pont, door middel van een opengehouden slop.

Het water in den Rijn bij Arnhem is in een paar dagen aanmerkelijk gewassen, doch hoogst waarschijnlijk ten gevolge van ijsverstoppingen op de Waal en Beneden-Rijn. Men maakt van deze gelegenheid vlijtig gebruik, om de schepen, die door den lagen waterstand den havenmond niet konden invaren, in veiligheid te brengen. De waterhoogte te Arnhem was den 21 dezer 0 el 9 palm.

Volgens de officiële opgaven wegens den staat der Nederlandsche rivieren, werd den 20 dezer het ijs te Gorinchem met zwaar geladene sleden gepasseerd. Den 19 dezer was het Hollandsch Diep tusschen Willemsdorp en den Moerdijk overdekt met drijfijs, en de passage zeer moeijelijk. Dien zelfden dag geschiedde de overtogt aan het veer te Vreeswijk door de voetgangers over een gebaand pad. Te Nijmegen was den 20 dezer drijfijs; weinig stroom; des nachts was het ijs vast geweest, doch weder doorgedreven. Te Arnhem was dien dag het ijs vast. Te Westervoort werd het ijs dien dag te voet gepasseerd. Ook aan het Katerveer was het ijs vast met eene ijsdikte van 16 duim.

— Een vreemd natuurverschijnsel vertoont zich dezer dagen in Gelderland, en wel op den zoogenaamden Zandberg, eene buurt gelegen tusschen de dorpen Rijswijk en Ravenswaay, ongeveer honderd roeden binnen den Lekdijk. Aldaar verneemt men sedert eenige weken, meest des nachts maar ook des morgens, een geruisch of gedreun, voortkomende van onder den grond, zoo hevig, dat de meubelen in de huizen der bewoners zich bewegen; men kan de beweging duidelijk bemerken, zoowel binnen als buiten de woningen. Vele nieuwsgierigen hebben zich in de laatste dagen van de zekerheid van dit verschijnsel overtuigd; men denkt daar aan iets vulkanisch; het ware te wenschen dat deze zaak door deskundigen werd onderzocht.

— Z. M. de Koning heeft dezer dagen aan den 106jarigen *Thomas Peters*, te Arnhem, op nieuw eene gratificatie, ten bedrage als de vorige van *f* 52 verleend. Van tijd tot tijd ziet men dezen grijsaard nog op zijne twee krukken voortstrompelen en aan de huizen der ingezetenen liefdegiften opzamelen.

— Aan de zuidzijde der stad Arnhem is men reeds hier en daar bezig met het afbreken van den ouden walmuur, in het begin der 17de eeuw, op last van *Ernst Casimir*, graaf van Nassau, opgerigt. In dien wal heeft men ook ontdekt de overblijfselen der oude Waterpoort, welke reeds ten tijde van den Gelderschen geschiedschrijver *van Slichtenhorst* was digt gemetseld en later onder den wal schijnt te zijn bedolven geworden. Volgens het plan van den uitleg der stad, zullen eerlang eenige fraaije straten op den Rijn uitloopen. Hierdoor, wordt aan de behoeftige inwoners, bij de heerschende koude, eenig werk en eenige tegemoetkoming verschaft.

— De aanbesteding van den te leggen grindweg langs de Dedemsvaart had den 21 dezer aldaar plaats, en is aannemer geworden de heer *J. Zwolsman* te Kuinre, voor de som van *f* 55,500, onder voorbehoud der vereischte approbatie.

— Den 21 dezer promoveerden aan de Groninger hoogeschool, in de regten, de heeren *A. H. Koning* van Wedde en *H. Albarda* van Leeuwarden, beiden na verdediging van eenige *Quaestiones Juris Inaugurales*.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan de vereeniging van burgemeesters en secretarissen van verscheidene gemeenten van Brabant, die te dier zake eene bijeenkomst hadden gehouden te Vught, medegedeeld dat hij hun ontwerp, om eene gemeentelijke belasting op de sterke dranken in te voeren, voor zoo veel de gemeentewet zulks veroorlooft, krachtig zal ondersteunen.

— De *Nieuwe Noord-Brabanter* berigt, dat, dewijl er zoo veel boekjes over het miraculeuse beeld van de Lieve Vrouw van 's Bosch worden uitgegeven tegen het verlangen van den Aartsbisschop van Utrecht, er eerlang een werkje zal verschijnen over dit miraculeuse beeld, door den Aartsbisschop goedgekeurd. Dezelfde Aartsbisschop heeft een brief van deelneming en aanmoediging aan den Aartsbisschop van Freiburg toegezonden.

— De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* zegt dat ll. dingsdag de vrouw van eenen arbeider, *Everding* genaamd, te Zevenbergen, van tweelingen is bevallen, nadat zij in de maand januarij dezes jaars (omstreeks Drie-Koningen) reeds drielingen had gekregen; zoodat zij binnen het jaar aan de wereld vijf kinderen heeft geschonken.

— HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik* der Nederlanden hebben weinige dagen geleden te Luxemburg een

luisterrijk bal gegeven, waarop meer dan zeshonderd personen tegenwoordig waren.

— In de groote fabriekstad Mulhausen in den Elsas bestaat eene particuliere maatschappij, die ten doel heeft voor de arbeidende volksklasse gezonde en goedkoope woningen te bouwen; zij wordt door het Gouvernement ondersteund, maar drijft hare onderneming met particuliere fondsen en in het belang der aandeelhouders. Voor dit jaar had zij de daarstelling voorgenomen van honderd woonhuizen; deze zijn thans voltooid en deels bewoond. Volgens eene naauwkeurige berekening kan de maatschappij deze huizen leveren: die van de eerste klasse, bestaande uit vier of vijf vertrekken met tuin en kelder of voorraadkamer, voor 2500 tot 2800 fr.; die van de tweede klasse, bestaande uit drie of vier vertrekken met tuin en voorraadkamer, voor 1850 fr.

— Zr. Ms. stoomschip HEKLA, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste kl. *P. van Woelderen*, v. Batavia naar Hellevoetsluis, is ll. dingsdag wegens gebrek aan water te Plymouth binnengeloopen.

— Blijkens een van Zr. Ms. Consul te Nantes ontvangen berigt, is die haven, gedurende de zes eerste maanden van het loopende jaar, door 27 schepen onder Nederlandsche vlag bezocht geworden, waarvan 18 uit Nederlandsche en 9 uit vreemde havens. Van eerstgenoemde kwamen: van Rotterdam 8 met kaas, 1 met kaas en smeltkroezen en 4 met beenzwart; van Zaandam 1 in ballast; van Amsterdam 3 met beenzwart en van Dordrecht 1 met beenzwart en kaas. Van de uit vreemde havens aangekomen Nederlandsche schepen kwamen: uit Plymouth 1 in ballast; uit Hamburg 5 met beenzwart; uit Boulogne 1 in ballast; uit Weymouth 1 in ballast en uit Danzig 1 met hout. Gedurende evengemeld tijdperk vertrokken uit Nantes 27 Nederlandsche schepen, waarvan 16 naar Nederlandsche en 11 naar vreemde havens. Van eerstgenoemde gingen naar Rotterdam 8 met boekweit, 1 met boekweit en boonen en 3 in ballast; naar Amsterdam 1 met boekweit; naar Wormerveer 1 met boekweit, naar Holland 1 met boekweit en naar Kooger-Polder 1 met boekweit. Van de Nederlandsche schepen naar vreemde havens gegaan, vertrokken: naar Liverpool 6 met meel, 2 met meel en hennep en 1 met meel en gezouten vleesch; naar Glasgow 1 met meel en naar Dantzig 1 in ballast. Voorts kwamen te Nantes gedurende het eerste halfjaar van 1853 uit Nederlandsche havens 9 vreemde schepen, alle met lading, en vertrokken van daar naar Nederlandsche havens 11 vreemde schepen, waarvan 1 in ballast.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 23 December.

OVERLEDEN: A. Schildwacht, vrouw van H. Stadhouders, 80 j. — M. van Dorp, jd., 76 j. — H. Bussing, jd., 23 j. — D. van de Rotte, weduwen. van A. Fiege, 77 j. — H. J. van Nooijen, z., 6 j. — E. M. J. Middendorp, d., 7 m. — C. Lindeborn, vrouw van P. P. Otterdijk, 54 j. — W. J. de Bly, z., 5 m. — P. C. Hofman, wed. van J. Ladage, 70 j. — H. Outhoff, vrouw van W. van Hattem, 67 j. — J. W. Corlemeijer, jm., 19 j. — E. S. Terveen, man van F. Leer, 74 j. — J. H. B. van Luyk, z., 16 d. — J. van Dijk, man van N. Verhey, 64 j. — C. Zwartenbol, weduwen. van A. van der Hoek, 83 j. — G. Paulus, jd., 36 j. — M. van Dam, jd., 75 j. — P. Vrijland, jd., 75 j.

BEVALLEN: E. Kramer, geb. van Lier, d. — M. Plak, geb. Bunte, d. — P. de Groot, geb. Romijn, z. — G. van den Donker, geb. Kouwenhoven, z.

Zeetijdingen.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Nuestra Senora de Begona*, D. Eustaquio de Ansuategui, naar Bilbao en Santander.

HELLEVOETSLUIS den 23 dezer. Gisteren na en heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind N. N. W. — Weinig ijs op den stroom.

BRIELLE den 23 dezer. Gisteren na en heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind N. W. De Maas vol drijfijs.

MAASSLUIS den 23 dezer. De schepen *Hendrik Gijsbert*, kapit. K. Noorduin, *Hendrika*, J. Onderwater, en *Amsterdam Paquet*, A. Mowinckel, zijn op de Haven gekomen. Er drijft meer ijs dan gisteren op den stroom; de wind N.

BROUWERSHAVEN 21 dezer. Uit zee *Telegraph*, H. E. Voss, van Libau naar Schiedam, gesleept door de stoomboot *Kinderdijk*. Geen ijs op de reede; de wind O.

TEXEL 22 dezer. Nog vertrokken *Lion* (st.) naar Londen.

Het smakschip *Agatha*, kapitein J. J. Valom, van Colding naar Schiedam, is, volgens brief van DELFZIJL dd. 21 dezer, den 15den op de Eems aldaar in het ijs vastgeraakt, was lek en had een anker en ketting verloren; met behulp van zes man, die met levensgevaar aan boord waren gekomen, was het schip meer nabij den dijk gebragt, doch zat zeer gevaarlijk.

VEERE 19 dezer. Heden naar zee gezeild *Sine. Nomine*, H. Meuldijk, (van Middelburg) naar Newcastle.

VLISSINGEN den 20 dezer. Voor Antwerpen bestemd wegens ijsgang binnengeloopen *Welvaart*, Ekamp, van Koningsbergen, en *Fenna Gerarda*, Struik, van Windau.

VLISSINGEN den 21 dezer. Voor Antwerpen bestemd ter reede gekomen *Robert & Louise*, Olsen, v. Callao; *Westphalen*, Malchau, van New-York; *Buona Giula*, Spadoni, van Berdianski; *Nicolai & Joyen*, Maudich, en *Ithona*, Leckie, beiden van Odessa; *Nina*, Philips, van Salonica; *Jezelina*, de Jonge, van St. Petersburg, en *Catharina*, Flik, van Windau; — voor Gent *Afina Hillechina*, Drewes, van Riga. Allen (behalve de *Ithona*) zijn in de haven gekomen. — Als bijlegger binnen het Russisch barkschip *Mercurius*, kapitein Halin, van Liverpool naar Rotterdam.

De schepen *Westphalia*, kapit. Ouwehand, van Newcastle naar Schiedam, *Nestor*, H. A. Klein, van Windau naar Rotterdam, en *Sarantes*, P. Macayoz, van Havanna naar Antwerpen, zijn den 21 dezer te OSTENDE binnengeloopen.

Aangekomen:

Te ALGIERS 14 dezer *Harmonie*, Tunteler, van Newcastle. In den PIRAEUS 9 *Willem*, de Weerd, van Rotterdam. Te TRIEST 15 *Ena Elisabeth*, Bos Smak, van Liverpool; 16 *Eluisa*, Cacace, van Rotterdam, en *Hillechina*, Hooghoudt, van Amsterdam. Te OPORTO 3 *Odilia Maria*, Prins, van Riga en Vigos.

ELSENEUR gepasseerd den 18 dezer *de Hoop*, A. G. Jonkhoff, met tarwe van Dantzig naar Amsterdam.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 21 december:

Op de Rivier van LONDEN 21 dezer *Frouke Egberdina*, Lukje, van Stralsund. Te GOOLE 20 *Alida Ikina*, Scholtens, van Galatz. Te SHIELDS 19 *Johanna Catharina*, Kuen, en te GRANGEMOUTH 18 *Marchina Catharina*, Mulder, beiden van Rotterdam. Te BELFAST 18 *Vriendschap*, Bieze, v. Dordrecht. Te GLASGOW 20 *Vulcan*, Cowan, van Rotterdam. Te FALMOUTH 20 *Ommelanden*, Wieringa, van Odessa, om order. Te DEAL 21 *de Walvisch*, Schut, van Londen, en is naar Adelaide gezeild.

Het schip *Waakzaamheid*, kapit. D. Lovius, van Amsterdam n. Belfast, te ST. MARY'S (Scilly) binnen, heeft den 17 dezer de reis voortgezet.

Te HOLYHEAD 19 dezer *Fenna*, de Boer, van Riga naar Liverpool. — Te FALMOUTH 19 *Hollandia*, Pott, van Groningen, en *Magdalena*, Griffiths, van Rotterdam, beiden naar Liverpool, de eerste met gebroken pomp. — Te PLYMOUTH 20 *Erato*, Don, van Berdianski naar Dordrecht, en *Edzard*, Huisman, van Odessa naar Antwerpen. — Ter reede van PORTLAND 20 *Willem Jacobus*, van Rotterdam naar Nantes. — Te COWES 20 *King of the Forest*, James, van Liverpool naar Dordrecht. — Te GRIMSBY 19 *Margrietha Hillechina*, Oostra, van Hull naar Hamburg.

Gepraaide Schepen:

Den 10 november, op 4 gr. NB. en 22 gr. WL., *Margaretha Johanna*, M. Schou, van Amsterdam naar Batavia.

Den 16 dezer, bij Kaap Clear, *Decima*, Baak, van Amsterdam naar Liverpool; alles wel aan boord.

Door de *Tartar*, van Sydney te Plymouth binnen:

Den ......, *Macao*, kapit. Hoffman, van Swansea naar de Kaap de Goede Hoop, en *Stad Zierikzee*, D. Ochtman, van Swansea naar Hong Kong.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Engelsch Campagne Fregatschip *Caroline Agnes*, kapit *A. T. Morris*. Adres ten kantoren van *Kuyper*, *van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

MALTA en SMIRNA, het Nederl. Schoener Hoekerschip *Oceaan*, kapitein *G. van Duffelen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NEW-YORK, het Hamburger Brikschip *Pinnasberg*, kapitein *T. G. Herting*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip *Vereeniging*, kapit. *T. van Vliet*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

MADRID den 19 December.

Spanje 1 per cents 22; dito 3 per cents 43⅜; dito cert. 3¼.

PARIJS den 22 December.

Frankrijk 3 per cents 74. 90; dito 4½ per cents 101; Spanje 1 per cents 21⅜; dito 3 per cents binnenl. 42⅜; Rusland 4½ per cents 95¼.

LONDEN den 23 December.

De 3 per cents Geconsolideerden 93⅞ a 94⅛; Rusland 5 per cents 112½; dito 4½ per cents 98; Spanje 1 per cents 21¾ a 22; Mexico nieuwe 3 per cent 23⅞ a 24¼; Peru nieuwe 4½ per cents 68½ a 69½.

ANTWERPEN den 22 December.

Spanje 1 per cents 21$\frac{5}{16}$ g.; dito Binnenl. 3 per cents 41⅞; Metallieken 5 per cents 80⅜ g. — Binnenlandsche Fondsen onveranderd; buitenlandsche, vooral Spaansche, lager.

AMSTERDAM 23 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld....	2½	pCt.	61⅜	61⅜	61⅜
» dito dito	3	»	73⅞	73$\frac{13}{16}$	73⅞
» dito dito	4	»	93⅛	93⅛	93$\frac{3}{16}$
» Amortis-Syndicaat.....	3½	»	92⅛		
» Aand. Hand.-Maatsch..	4½	»			
» O. I. Leening........	4	»			
» Aand. Holl. Spoorw....	....				
» Leening spoorweg......	4½	»			
FRANKRIJK, Certificaten.........	3	»			
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*.......	5	»	105⅜	105⅜	105⅜
» dito dito 1828/29	5	»	103¼	103⅜	103⅜
» Cert. dito 1831/33	5	»	95⅝		
» dito dito 1840...	4	»	89¼	89⅝	89⅜
» dito bij *Stieglitz*......	4	»	87⅜	87⅞	87⅞
» dito dito Nieuwe	4	»	87⅝		
» dito Admin. te Londen	5	»	100⅜		
» dito dito dito	4½	»	95		
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300.....	....	*f*			
» dito 1835, - 500.....	....	–			
» Obligatien..............	4	pCt.	82⅛		
SPANJE, Obligatien..............	1	»	21⅛		
» dito	3	»	45⅜		
» Binnenlandsche........	3	»	41⅞		
» Amortisable Schuld.....	....				
» Bewijzen van Coupons...	....		5$\frac{1}{16}$		
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
» dito dito	4	»			
» dito Metall..........	5	»	76¼	76⅜	
» dito dito Nieuwe	5	»	91⅞	92	
» dito dito lett. B.	5	»	91⅞	92	
» dito dito	2½	»	39$\frac{3}{16}$	39¼	
BELGIE, Certificaten............	2½	»			
» dito *Rothschild*.	2½	»	50⅜		
PORTUGAL, Oblig.................	3	»	37$\frac{7}{16}$	37$\frac{11}{16}$	37½
» dito Uitgest..........	....				
» 1853..................	3	»			

Haarlemmermeer 99$\frac{13}{16}$. Rusland, Inschr. in Assign., 6 pc., 69⅝; Certif. van idem, 6 pc., 69¾. Pruissen, Oblig. te Londen 4½ pc., 99¼. Napels, Certificaten bij *Lamaison en Bouwer*, 5 pc., 91⅜. Braziliё, 1824, £ 100, 5 pc., 95⅜. Peru, thans 5 pc., 65a 65⅞, gebl. 65⅝. Grenada, Uitgest. 7⅞ a 8. Mexico, 3 pc., 22$\frac{5}{16}$ a 22⅜. N.-Amerika, Philadelphia bij *Hope & Co.* 5 pc., 87⅛ lage nommers. Louisiana, 5 pc., 99.

Beleening 3½ pc. Prolongatie 4 pc.

Russische fondsen, die zelfs nog iets hooger waren dan gisteren, maakten alleen eene uitzondering op de algemeen flaauwere stemming der beurs, voornamelijk door de van Londen lager afkomende koersen veroorzaakt. Peruaansche waren inzonderheid aangedaan en werden circa 1½ pct. lager afgegeven; de handel was in de laatste zoowel als in Spaansche en Portugesche vrij levendig. Ook van Mexicaansche werd vrij wat omgezet.

ROTTERDAM den 23 December.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 61⅜ l. k., 61$\frac{7}{16}$ h. k.; idem idem, 3 pc., 73$\frac{13}{16}$; id. id., 4 pc., 93¼; Oblig. Hollandsche Spoorweg-Maatsch., 4½ pc., 99¼; Rotterd. Stoomboot-Actien 50¼. Spanje, Binnenl. a *f* 6000, 3 pc., 41$\frac{7}{16}$; Amortisable 4⅜. Portugal, te Londen, 3 pc., 37$\frac{7}{16}$ l. k., 37½ h. k. Rusland, bij *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 105½; Certific. in Assignatien, 6 pc., 70 l. k., 70⅛ h. k. Oostenrijk, Nieuwe Metaliek, 5 pc., 91⅞. Mexico, 1851, 3 pc., 22½.

Tot algemeen iets lagere koersen was de handel heden wederom zeer beperkt.

Wisselkoersen.

LONDEN den 20 December.

Amsterdam	....	11,13⅞ a 14¼.
Dito	3 maanden	11,15⅞ - 16.
Rotterdam	»	11,15⅞ - 16¼.

AMSTERDAM, den 23 December.

Hamburg	2 maanden	35½	geld.	Lissabon..	3 maanden	40⅞	geld.
idem	zigt.......	35⅞	»	Porto.....	3 ———	40⅞	»
Londen..	2 maanden	11.55	»	Petersb...	2 ———	185	.
idem	zigt.......	11.65	»				

ROTTERDAM den 23 December.

Londen... 2 maanden *f* 11. 57½, kort *f* 11. 67½.
Hamburg 2 » - 35. —, » - 35$\frac{3}{16}$.

Speciekoers.

AMSTERDAM den 22 December.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten............................	*f* — —	a *f* — —
Oude Gerande dito..........................	- 5.60	» - 5.70
Tien Gulden Stukken........................	- 9.65	» - 9.75
Wigtig, Engelsche Sovereigns...............	- 11.60	» - 11.75
» Pistolen....................	- 9.55	» - 9.70
Nieuwe Louis d'Or..........................	— —	» — —
Stukken van 20 Francs......................	- 9.30	» - 9.45
Baren Goud en Specie a *f* 1442.60 per N. ℔ fijn	- 9½	a *f* 10 pCt.

Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn.

Fijne Drittels.............................	*f* — —	a *f* — —
» Baren 1000/1000 a 950................	— —	» — —
Zilver van 900 a 300.......................	-104.20	» -104.70

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaren Piasters...........................	- 2.55	» - 2.60
Fransche Kroonen...........................	- 2.70	» - 2.75
Stukken van 5 Francs.......................	- 2.33	» - 2.36
Brabandsche Kroonen........................	- 2.65	» - 2.70
Pruissische Daalders.......................	- 1.74	» - 1.77

Marktberigten.

SCHIEDAM den 23 December.

GRANEN. Gerst: verkocht 128 ℔ Libau *f* 265 6/w.

AMSTERDAM den 23 December.

GRANEN enz. Tarwe hooger gehouden, doch zonder handel. Rogge bij partij wat hooger verkocht: 123 ℔ Pruissische *f* 350; 121 ℔ Burgas *f* 335; 120 ℔ puike Odessa *f* 335. Gerst wat aangenamer: 102 ℔ N. Vriessche Winter *f* 248. Haver zonder handel. Boekweit ruim prijshoudend: 122, 124 ℔ Stichtsche *f* 274, *f* 280; 118 ℔ Zwarte Gron. Zand *f* 260 aan de Zaan; 119 ℔ Holst. *f* 267, bij partij.

Koolzaad deze maand en volgend najaar onveranderd; voorjaar £ 1 hooger; op 9 vaten Olie te leveren: in Dec. £ 71; in April e. k. £ 74; in Oct. e. k. £ 68. Lijnzaad een doen; 112 ℔ Odessa *f* 330. Raapolie williger: op 6 wek. *f* 41; Vlieg. *f* 39¾; 1 Mei e. k. *f* 40½; 1 Sept. e. k. *f* 38⅜; 1 Oct. e. k. *f* 38½; 1 Nov. en Dec. e. k. *f* 38¾. Lijnolie een doen: op 6 wek. *f* 30¼; Vlieg. *f* 29½; 1 Maart e. k. *f* 29½; 1 April e. k. *f* 29¾; 1 Mei e. k. *f* 30. Hennepolie, op 6 weken *f* 38½; vlieg. *f* 37. Raapkoeken per 1040 st. *f* 84 a *f* 86. Lijnkoeken, per 104 st. *f* 11 a *f* 14.

GRONINGEN den 20 December.

GRANEN enz. Door de sneeuw, welke hier dezen nacht gevallen is, was de aanvoer nog geringer dan den voorgaanden marktdag, waardoor van benoodigden al wederom iets meer bedongen is; evenwel was voor de Rogge, die niet dadelijk aan den wal was, de verhoogde prijs niet te bedingen. De besteede prijzen zijn. 123 a 127 ℔ N. Roode Tarwe *f* 13 a *f* 13. 60; 116 a 120 ℔ Inlandsche Rogge *f* 10. 40 a *f* 10. 80; 118 ℔ Gr. Zand Boekweit *f* 8. 30; 116 ℔ Veen dito *f* 7. 80; 100 ℔ Wintergerst *f* 7. 10, *f* 7. 20; 99 ℔ Zomer dito *f* 6. 10, *f* 6. 20; 78 a 85 ℔ Dikke Brouw Haver *f* 4. 10 a *f* 4. 50; 65 a 68 ℔ Witte Voer dito *f* 3. 05, *f* 3. 10 a *f* 3. 30; 72 ℔ Zwarte dito dito *f* 3. 50. Paardenboonen *f* 7. 50 a *f* 8. Gort iets lager aangeboden.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 23 December.

KOFFIJ en SPECERIJEN op Ontvang-Cedullen bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij.

23 *December* 1852.		23 *December* 1853.	
Amsterdam............	86,590 b.	Amsterdam............	137,311 b.
Rotterdam............	41,211 »	Rotterdam............	59,249 »
Middelburg...........	19,406 »	Middelburg...........	33,415 »
Dordrecht............	4,000 »	Dordrecht............	12,277 »
Schiedam.............	5,741 »	Schiedam.............	13,003 »
Totaal	156,948 b.	Totaal	255,255 b.

SPECERIJEN, liggende te Amsterdam en Rotterdam.

23 *December* 1852.		23 *December* 1853.	
Notenmuscaat........	3,180 vaten.	Notenmuscaat........	3,315 vaten.
Foelie..............	1,173 »	Foelie..............	1,339 »
Nagelen.............	3,217 »	Nagelen.............	3,192 »
Kaneel..............	3,291 fard.	Kaneel..............	3,992 fard.
Peper...............	1,676 balen.	Peper...............	1,187 balen.

NIEUWE AANVOER.

KOFFIJ.

23 *December* 1852.		23 *December* 1853.	
Amsterdam............	120,526 b.	Amsterdam............	111,279 b.
Rotterdam............	131,330 »	Rotterdam............	24,985 »
Middelburg...........	———	Middelburg...........	2,750 »
Dordrecht............	3,970 »	Dordrecht............	12,968 »
Schiedam.............	15,617 »	Schiedam.............	20,723 »
Totaal	271,443 b.	Totaal	172,705 b.

SPECERIJEN, liggende te Amsterdam en Rotterdam.

23 *December* 1852.		23 *December* 1853.	
Notenmuscaat.........	—	Notenmuscaat.........	240 vaten.
Foelie...............	—	Foelie...............	170 »
Nagelen..............	—	Nagelen..............	545 »
Kaneel...............	1,300 fard.	Kaneel...............	275 fard.
Peper................	6,902 bn.	Peper................	25 balen.

AMSTERDAM den 23 December.

TABAK. Heden zijn uit de eerste hand bij inschrijving 1486 p. Java afgedaan.

LONDEN den 21 December.

KOFFIJ. Native Ceylon zeer ferm en met vrij belangrijke omzettingen; goed ord. is niet onder 49/ verkrijgbaar. Plantagesoorten genieten goede vraag tot vaste prijzen. In Mokka was de omgang heden onbelangrijk, doch de prijzen zijn onveranderd gebleven. Van Madras hebben 1202 b. van 49/3 tot 64/ in veiling grif koopers gevonden, zijnde ferme prijzen. — In THEE was de omgang heden kalm, doch de prijzen hebben geene verandering ondergaan. — SUIKER. De markt was heden weder ferm en er bestond eene goede vraag, vooral voor cons. Van Mauritius is in veiling niets aangeboden, doch verscheiden partijen werden in de 2de hand omgezet. Blank Bengaal genoot zeer goede vraag tot volle prijzen, doch andere soorten waren tot vorige prijzen ligt te verkrijgen. Vreemde soorten waren tot ferme prijzen zeer gezocht. Zeilende ladingen waren sterk gevraagd, doch zeer weinig aangeboden. Geraffineerde vonden heden grif koopers. Men noteert bruine Lompen 44/, Crushed was tot vorige prijzen zeer gewild. — In RIJST was de omgang heden weder zeer levendig en men betaalde grif volle prijzen. De omzettingen bestonden uit 3240 z. Madras in veiling van 13/6 tot 14 voor Pinky, en 25 z. Bengaal a 15/6, 143 tiersjes en 7 vaatjes Carolina zijn a 24 opgehouden. — Van PIMENT hebben 150 b. a 6½ d. en een partijtje a 6¾ d. koopers gevonden. — KATOEN. Hoewel de omgang van weinig belang is, wordt evenwel het art. op zeer ferme prijzen gehouden. — Voor SALPETER was de markt ferm en men noteert den verkoop van 4399 z. Madras, 81 z. Bengaal zijn a 30/ tot 30/6 opgehouden. — HOP. Kalm doch in de prijzen is geene belangrijke verandering gekomen. — GRANEN. Tarwe was heden ferm op de prijzen van Maandag ll. Meel ferm op volle prijzen. Gerst bleef vast op de vroeger gerezene prijzen. — TALK zonder belangrijke omzettingen op 56/ compt. in loco. St. Petersburg Y C 57.

LIVERPOOL den 20 December.

KATOEN. De markt sloot heden ferm op de vorige prijzen. Het totaal der verkoopen bedroeg 5 a 6000 b. bestaande uit: 3000 b. Amerik, (waarvan 500 b. voor speculatie, 100 b. Pernam en Maranham van 6½ tot 7½ d.; 150 b. Egyptische van 6 tot 7½ d.; 2500 b. Suratte van 2⅞ tot 4½ d. (geheel voor speculatie).

ANTWERPEN den 22 December.

KOFFIJ voortdurend sterk gevraagd en men betaalt grif hoogere prijzen, doch er zijn slechts weinig verkoopers. In diverse partijtjes hebben heden ca. 1000 b. Brazil, 400 b. St. Domingo en eenige partijtjes Java koopers gevonden. — RIJST blijft tot ferme prijzen goed gevraagd. Men noteert heden de verkoopen van ca. 2000 z. Arracan uncleaned en van 1000 z. gepelde d.° — Van KANEEL hebben heden een twintigtal kisten Chinesche grif koopers gevonden. — KLAVERZAAD. Heden werd de verkoop bekend van ca. 45 b. rood en wit Inlandsch Zaad. — Voor GRANEN was de markt heden kalm. In Tarwe en Rogge was de omgang weinig belangrijk, doch over het algemeen blijven de prijzen van alle Graansoorten zeer ferm.

Veiling van 22 December.

Van Ruwe SUIKER hebben heden ca. 750 k. beschadigde Havanna van fr. 30½ tot 33⅞ per 50 kil. entr. in veiling grif koopers gevonden.

HAVRE den 20 December.

KATOEN blijft voortdurend zeer kalm. — KOFFIJ ferm, doch minder levendig. Heden werden slechts 500 z. Padang a fr. 110. 50 per 50 kil. teruggekocht. — MEEL. Amerikaansch. De verkoopen van heden bestonden uit: 200 v. disp. Genessee a fr. 49. 50 per vaatje entr.; 500 dito disp. extra New-Orleans a fr. 50 en 1,500 dito superfine Genessee van fr. 49 tot 50, zijnde vorige prijzen; 200 vaatjes beschadigde New-York werden heden van fr. 44. 50 tot 47 in veiling verkocht. — Van GRANEN hebben 1,030 z. blanke Amerik. Tarwe op levering a fr. 90 per 200 kil. koopers gevonden.

BORDEAUX den 19 December.

VOORLOOP. Armagnac. 145, Marmande 140, Tafia 110 a 115. De 3/6 1 fr. gerezen zijnde, komt a fr. 196 disp. te noteeren. Hoewel de handel tegenwoordig niet zeer levendig is, hebben heden evenwel nog eenige omzettingen plaats gehad. De Wijnen van 1851 zijn op nieuw gerezen, en wij kunnen die noteeren van fr. 50 tot 200 per ton voor Medoc volgens kwal. Montferrand en Queyries van fr. 50 tot 100 en Floyrac en Saint Emilion, 1852, van fr. 50 tot 100. Narbonne Wijnen blijven voortdurend goed gevraagd; voor die van 1853 zijn fr. 500 per ton betaald geworden.

BEZIERS den 16 December.

VOORLOOP. Aan de markt van heden is de prijs der disp. op fr. 190 per 381 stukk. gefixeerd. Sedert ons laatste berigt bleef onze markt ferm. Tot fr. 187 zijn er verkoopers geweest, doch men noteert geene bepaalde omzettingen.

STETTIN den 20 December.

GRANEN. Tarwe fermer. Rogge vast. — RAAPOLIE onveranderd. — VOORLOOP kalm op 11⅜.

Advertentien.

Voor de menigvuldige blijken van belangstelling, ons bij het overlijden van onzen Vader en Behuwdvader betoond, betuigen wij bij deze onzen opregten dank.

Rotterdam S. VAN BAALEN.
24 *December* 1853. D. VEEGENS.

Voor de groote deelneming, betoond bij het overlijden van mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, GEORGINA WILHELMINA OVERVOORDE, betuig ik hiermede, ook namens mijne Ouders en verdere Betrekkingen, welmeenend dank.

Rotterdam
23 *December* 1853.

P. C. HENDRIKSEN.

Heden overleed, na een langdurig lijden, onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer DIRK VAN DE ROTTE, in den ouderdom van 77 jaren en 10 maanden. — Strekkende deze zoo tot bijzondere als algemeene kennisgeving aan Vrienden en Betrekkingen zoo binnen als buiten deze Stad.

Rotterdam den 22 *December* 1853.

Heden overleed alhier, na eene ziekte van weinige dagen, Mejufvrouw JOHANNA JANSSEN, Weduwe van den Heer LEENDERT MUYS, in den ouderdom van 69 jaren.

Rotterdam 22 *December* 1853.

Tot innige droefheid van mij en mijne Betrekkingen, overleed den 22 dezer, te Rotterdam, mijn geliefde oudste Zoon, JOHANN WILM, in den jeugdigen leeftijd van ruim 19 jaren.

Alphen a/d Rijn 23 *December* 1853.

Wed. H. W. CORLEMEIJER, DANIELS.

Algemeene kennisgeving.

*** De Ondergeteekende is voor **Consulterende Lijders** te Rotterdam voortaan te spreken in het *Nieuw-Bad-Hôtel*, van den Heer *Cranenbroek*, onder de Boompjes, *iederen Dingsdag*, na 12 ure.

Voor **Ooglijders** en voor **Patiënten met gebrekkigen ligchaamsbouw** is de tijd van 2 tot 3 ure na den middag beschikbaar gesteld.

Onvermogenden worden, ter *gratis-behandeling*, gelijk tot dusverre, des *Zaturdags* te *Zuiderburg* ontvangen.

De Directeur van het Geneeskundig Etablissement *Zuiderburg*, nabij 's Gravenhage,

Dr. W. HENDRIKSZ.

De heilzame Eigenschappen der

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

worden elken dag bevestigd.

Alle Standen der maatschappij en alle Geneeskundigen spreken van dit onvergelijkelijk Geneesmiddel op de volgende en meest aanbevelende wijze, en bevestigen dat in de zwaarste gevallen van oude Verzweringen, die als niet te genezen beschouwd werden, de **Zalf** van ***Holloway*** verbetering van dien toestand ten gevolge had, en het is niet te ontkennen dat de ***Holloway's* Pillen** het beste huismiddel zijn dat men bedenken kan. Dit bewonderenswaardig Middel geneest zieke Beenen, hoe verouderd de wonden ook mogen zijn, Rhumatieke Aandoeningen, Kliergezwellen en de in den hoogsten graad bestaande Scheurbuik, Koningszeer en andere kwalen.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND,** Depôthouder te **Dordrecht;** aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN,** te **'s Hertogenbosch;** alsmede te **Londen,** Strand, **244**, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de op nieuw verminderde prijzen nu de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 80, *f* 1. 85, *f* 3. 00, *f* 6. 75, *f* 13. 50, *f* 20. 50.
POTJES ZALF.... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

*** Door ***S. E. VAN NOOTEN***, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven het eerste Nommer van

een nieuw, goedkoop Tijdschrift,

GETITELD:

CHRISTELIJK DAGBOEK

INGERIGT NAAR DE VATBAARHEID EN DE BEHOEFTEN

VAN

KINDEREN.

Onder Hoofd-redactie van G. E. W. DE WIJS, Predikant te *Schoonhoven*, en met voorloopige medewerking van Ds. M. A. AMSHOFF, Dr. F. W. B. VAN BELL, Ds. N. A. VAN CHARANTE, Ds. G. R. ERDBRINK, Ds. G. P. KITS VAN HEYNINGEN, Ds. S. HOEKSTRA, Dr. C. J. VAN KETWICH, Ds. C. E. VAN KOETSVELD, Ds. P. PARSON, Dr. J. J. PRINS, Ds. T. VAN SPALL, Dr. J. TIDEMAN, Dr. M. A. G. VORSTMAN, en anderen.

Elk Nommer bevat 48 Bladz. compressen maar duidelijken druk, en kost slechts **25 CENTEN.**

OVERBOEKING

VAN

GEBOUWDE EN ONGEBOUWDE EIGENDOMMEN.

SCHOUTEN en AMBACHTSBEWAARDERS van ***Cool, Schoonderloo*** en ***Beukelsdijk,*** alsmede van ***Oost-Blommersdijk,*** gezien Art. 184 en 187 van de Keuren en Ordonnantien van het Hooge Heemraadschap van Schieland, alsmede in voldoening van Art. 127 § 3 van het Reglement van Algemeene Beginselen.

Geven bij deze kennis, dat zij hun **ZITTING** tot **Overboeking** der **Gebouwde** en **Ongebouwde Eigendommen** in gemelde Polders, voor dezen jare zullen houden Donderdag **29 December** 1853, van des voormiddags ten elf tot des namiddags ten twee ure, in hunne gewone Vergaderkamer, in het Gebouw der Arrondissements Regtbank te Rotterdam.

En roepen zij mitsdien op alle Eigenaren, welke op eenige wijze hoegenaamd, sedert 1 December 1852 tot 1 December 1853, eenige Vaste Goederen hebben overgedaan of overkregen, zich op den gestelden tijd, ter plaatse voornoemd, te vervoegen met hunne Bewijzen van Eigendom of van Overdragt der verkregen Goederen, ten einde de Overschrijving op den Waterschapslegger te doen plaats hebben.

Zullende in geval van nalatigheid de oude Eigenaars verpligt zijn de Polderlasten te blijven voldoen, en de nieuwe Eigenaars ook voor hunzelven van de gevolgen niet zijn gevrijwaard.

De Schout van Cool en Beukelsdijk,
CORN.S SCHADEE.
De Schout van Schoonderloo,
P. VAN DER HILST.
De Schout van Oost-Blommersdijk,
S. B. CRIELLAERT.

GAZ-FABRIEK,

***NIEUWEWERK*, 28 *December* 1853.**

De **COKE** wordt van heden af tegen **Tachtig** *Cents* per Mud berekend.

Men vraagt eene

JUFVROUW,

liefst **Secondante** uit eene goede **Bewaarschool**, tot het geven van een Morgen uur dagelijks **HUIS-ONDERWIJS** aan eerstbeginnenden. Adres bij de Boekverkoopers *M. WIJT en ZONEN*, alhier.

*** Het **HUIS, TUIN en ERVE,** aan den Schiedamschen Singel, wijk 15, n.° 629, laatstleden Woensdag door de Notarissen *KLEY en BURGER*, geveild, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, zal aldaar op Woensdag den **28 December** 1853, des namiddags ten 4 ure, worden *Afgeslagen.*

*** Het **PAND,** bestaande in Vier **PAKHUIZEN,** Drie **ZOLDERS, OPEN PLAATS en ERVE,** aan de Vest te Rotterdam, hetwelk op Woensdag den 21 December laatstleden door den Notaris *VAN DER HOOP* in het Notarishuis te Rotterdam is geveild, zal aldaar op Woensdag den 28 December 1853, des namiddags ten vier ure, worden *Afgeslagen.*

Ingezonden Stukken.

Arbeiders-Woningen.

Hoezeer goede voeding en behoorlijke kleeding en dekking van gewigtigen invloed zijn op de gezondheid, zoo is het echter eene uitgemaakte zaak, dat steeds, en inzonderheid bij heerschende ziekten, reinheid en goede huisvesting van niet minder belang zijn te achten. Gewoonlijk wordt aan deze waarheden weinig gedacht, en er schijnen van tijd tot tijd geesels als typhus en cholera noodig te zijn, om er het publiek met eenig goed gevolg opmerkzaam op te kunnen maken. — Onder den indruk nu van den jammer, dien Gij dezer dagen zaagt, Stadgenooten! wenschte ik, dat Gij maatregelen naamt, om dat leed voor 't vervolg ten deele te voorkomen; waar Gij de hand der Voorzienigheid erkent, niet te vergeten, dat volksrampen ook bestemd zijn om wijsheid te leeren; en zoo te toonen, dat Gij niet stil wilt zitten, tot dat eene nieuwe epidemie ons gelijk in 1848 en thans overvalle. Het verbeteren der woningen voor de mindere standen is eene dringende behoefte. De vroeger geuite vrees toch heeft zich bevestigd, dat bij het toenemen der bevolking en bij 't gemis van doelmatige voorzorgen ten opzigte van geschikte woningen, de epidemiën steeds uitgebreider en doodelijker zouden worden. Wat zag men in Newcastle? — Men heeft mij wel eens tegengevoerd: aan het verbeteren van woningen valt niet te denken, zoo lang onteigeningswetten niet gemakkelijker zijn toe te passen, en de eigenaars dier ongezonde huizen niet genegen zijn ze tegen billijke prijzen af te staan. Maar heeft dan de stedelijke regering niet getoond zich groote geldelijke opofferingen voor de veiligheid der Burgerij te willen getroosten, toen zij het plan tot verbreeding der „Kleine Draaisteeg" in overweging nam; en zoude zij niet evenzeer bij magte zijn ruime sommen te besteden tot het aankoopen en amoveren van een aantal dier broeinesten van zedelijk niet minder dan van ligchamelijk kwaad? Het vrijgeworden terrein zou dan kunnen verkocht worden, onder beding, daarop naar bepaalde voorschriften te bouwen, waartoe de kapitalen ongetwijfeld zouden gevonden worden. Thans nog doet zich de schoonste gelegenheid voor dusdanig plan op in de Baan, waar eene aanmerkelijke tot bebouwing geschikte strook gronds het eigendom der gemeente is. Komt die in handen van eigenaars, die ruimte, licht en lucht per duim berekenen, dan wordt het kwaad alweder erger. Men bedenke toch, dat de geheele Burgerij er bij wint, wanneer een deel harer nijvere en oppassende medeleden gebaat wordt. Hoe zoude eene rij eenvoudige, nette, lichte en luchtige arbeiderswoningen de stad verfraaijen! Nog is het tijd. Weldra zal het daar, gelijk reeds elders, te laat zijn. Dat men de zaak toch niet als onverschillig, of omdat zij moeijelijk en lastig is, als onmogelijk beschouwe.

S.

Beets, Candidaat-Professor.

Onder bovenstaanden titel komt in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van den 21 dezer een Ingezonden Stuk voor, dat ieder Nederlandsch Christen eene droevige wonde veroorzaakt. Is kortelings geleden in de Tweede Kamer der Staten-Generaal gesproken over het oprigten bij het Hooger Onderwijs van een Hoogleeraarstoel in de Taalkunde, en hebben nu verscheidene achtenswaardige mannen daarvoor voorgedragen den Wel Eerwaarden Heer *Beets*, theol. doct. en predikant te Heemstede, de Steller van genoemd Stuk had voorzeker het regt om tegenover Dr. *Beets* eenige andere Heeren, als *Jonckbloet*, *te Winkel*, *de Jager* en *Brill*, te plaatsen. Waarom zou hij dat regt niet hebben? Als ZEd. vermeent wetenschappelijke kennis genoeg te bezitten om bovengenoemde Geleerden in voormeld vak met elkander te vergelijken, en wanneer het gedane onderzoek alsdan tot resultaat heeft dat een der genoemde Heeren meer geschiktheid bezit voor zoodanigen Hoogleeraarstoel dan Dr. *Beets*, dan heeft ZEd. het volste regt, ja, is in het belang der wetenschap verpligt zulks openlijk kenbaar te maken. Maar ZEd. is een gansch anderen weg ingeslagen. Reeds de eerste woorden van zijn opstel bewijzen dat ZEd. niet onpartijdig wetenschappelijk heeft onderzocht, maar aangezien Dr. *Beets* behoort tot de Christelijk-Historische of zoo als ZEd. het belieft te noemen, tot de Groeniaansche partij, brandt ZEd. in toomelooze woede los tegen deze partij en op dien grond tegen Dr. *Beets*. En nog niet tevreden met dien Eerwaarden Christenleeraar te verlagen tot blind dienaar eener partij, vervalt ZEd. in personaliteiten, die zelfs bij den minst beschaafden verachting verdienen. Waartoe dient het, Dr. *Beets* tegenover Prof. *Opzoomer* stellende, te zeggen: dat *Opzoomer* raar zou opkijken zulk een *bullebak* tegen zich over te zien. Ik vraag het ZEd.: is Dr. *Beets* een *bullebak?* Weet ZEd. wel wat hij zegt en wat het in heeft *Beets* zoo te betitelen? Wie is Dr. *Beets?* Een zondaar even als ieder mensch, maar die in het gevoel zijner zondaars behoefte in den Heer Jezus een Borg en Middelaar voor zich bij God heeft gevonden, en nu den Heer Jezus als zoodanig voor zijn hart heeft aangenomen, dus een kind van God, want daar staat geschreven: „Zoo velen Hem aangenomen hebben, heeft Hij magt gegeven kinderen Gods te zijn." Een dienaar van Christus, voor wien het bevel des Heeren: „Predik het Evangelie alle Creaturen," niet vruchteloos is gegeven. Iemand, die van den kansel en in geschriften den vollen raad Gods ter zaligheid verkondigt, in één woord een prediker der Waarheid uit God en een strijder in de wapenrusting Gods tegen den Duivel en al zijne trawanten, onder welke schoonklinkende namen zij zich ook verbergen. En nu, *een kind van God*, een bullebak; *een Dienaar van Christus*, een bullebak; *een verkondiger der Waarheid uit God, die ten leven leidt*, een bullebak; *een strijder tegen den Duivel*, een bullebak. Alzoo staat ZEd. tegenover Dr. *Beets*, omdat Dr. *Beets* aan de zijde des Heeren staat, en wie staat er tegenover den Heer anders dan de Duivel, die menschenmoorder van den beginne? Ziet de steller wel tot welke gevolgtrekking dit zou kunnen leiden?

Ik meen nu niet verder het standpunt van Dr. *Beets* te behoeven bloot te leggen; zijne geschriften en zijn openbaar leven zijn daar, om te bewijzen dat hij, even als de Profeet des Ouden Verbonds, zich vasthoudt aan God, als zag hij Hem den Onzienlijken, dat hij leeft door het Geloof.

Wacht mij nu, na het bovengezegde, het verwijt: dat is ook al weder een Groeniaan, dan bewijst de steller daardoor dat zoodanig de denkbeelden der Groenianen zijn, en dan dank ik God mij een Groeniaan gemaakt te hebben, omdat alzoo de Groeniaansche leer overeenkomt met Gods heilig Woord; dan sta ik vast op den eenigen Rotssteen, die van wankelen weet noch van bezwijken. — Maar zoo doende zou ik van mijn oorspronkelijk doel te veel afwijken, aangezien ik alleen maar heb willen aantoonen, hoe weinig afdoende het is Dr. *Beets* te bestrijden, door hem eens goed uit te schelden. Ja, wat meer is, bij ieder opregt Christen verkrijgt Dr. *Beets* daardoor meer achting en aanzien.

Laag is het van den Steller om onder het masker der wetenschap een Dienaar van Christus zoodanig te lasteren. Ik voor mij zou er mij grootelijks over verwonderen als de Heeren *Jonckbloet* cum suis er mede gediend waren zulk een verdediger te hebben, die om te bewijzen dat de laatsten meer wetenschappelijke kennis bezitten dan de eerste, den eersten eene menigte vuige lasteringen naar het hoofd werpt, en even als kleine jongens, in plaats van te handelen, gaat staan schelden. Dit deden de Belgen in 1830 ook.

Wat behoeft het er bij gesleept te worden dat te Utrecht de theologische faculteit domperig genoeg is. Heet zij domperig omdat zij zich niet laat medeslepen met de waanwijsheid dezer eeuw, maar zich *alleen* vasthoudt aan het onfeilbare Woord van God, en in plaats van menschentheoriën den éénigen weg ter zaligheid *alléén* volgens Gods Woord verkondigt, en de grondwaarheden des Christendoms verdedigt? Vroeger was de naam *Christen* een scheldnaam voor de secte, die Jezus voor haren Heer hield; thans is het voor haar een eernaam geworden; en nu is de naam *domper* de scheldnaam voor de ware belijders des Heeren, neen, voor den belijder des Heeren is het uit den mond der wereld reeds een eernaam. Daar staat geschreven: „Indien gij van de wereld waart, de wereld zou het hare liefhebben, maar nu gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld."

Doch genoeg, waartoe meer? Ik heb hierdoor nu niet willen bewijzen, hetgeen echter wel bewijsbaar zou zijn, dat Dr. *Beets* voor genoemden Hoogleeraarstoel de vereischte bekwaamheden zou bezitten, maar ik meen genoeg aangestipt te hebben dat de bestrijder van Dr. *Beets* in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* een zeer lagen en ieder regtschapen mensch onpassenden strijd wil voeren, en dat hij niets anders heeft gedaan dan een vat vol bittere gal uitgestrooid te hebben over dien eerwaarden Evangeliedienaar, terwijl ik ZEd. de verzekering durf geven dat Dr. *Beets* door zulke lasteringen omtrent zijn persoon en werk, wel verre van eenigzins gedaald, in de harten van alle weldenkende Nederlandsche Christenen zeer veel gerezen is.

Rotterdam
22 *December* 1853.

J. A. v. H.

Eruditio Musica 1853/1854.

TWEEDE CONCERT.

1. Symphonie (n.° 2, D dur) van *L. van Beethoven.* 2. Concert (H mol) voor de Violoncel, van *Bernard Romberg*, voorgedragen door den Heer *Bernard Hildebrand-Romberg.* 3. Aria uit *der Freischutz*, van *C. M. von Weber*, gezongen door Mejufvr. *Mathilde Hartmann*, kamerzangeres van de Prinses *Louisa* van Pruissen. 4. „*Afterklänge af Ossian*": Ouverture van *N. W. Gade.* — 1. Ouverture voor *Shakespeare's* Sommernachtstraum, van *Mendelssohn Bartholdy.* 2. Aria uit *Figaro's Hochzeit* van *W. A. Mozart*, gezongen door Mejufvrouw *M. Hartmann.* Fantaisie voor thema's uit l'Estocq voor Violoncel, van *F. Servais*, voorgedragen door den Heer *B. Hildebrand-Romberg.* 4 a. Lied van *Mendelssohn Bartholdy* b. Engelsch Volkslied, gezongen door Mejufvrouw *M. Hartmann.* 5. Ouverture voor het treurspel Néro, van *C. G. Reissiger.*

De orcheststukken werden, naar gewoonte, zeer verdienstelijk uitgevoerd. In de Symphonie onderscheidden zich de blaasinstrumenten en daaronder vooral de 1ste fagot, bijzonder loffelijk. De uitgevoerde Ouverture van *Gade* was, niet zoo als het programma beloofde, de „Im Hochland" betitelde, maar de „Nachklänge von Ossian." We hopen ook het beloofde, niet minder schoone kunstwerk, nog dezen winter te zullen mogen hooren.

Het spel van den Heer *B. Hildebrand-Romberg*, aan wiens naam roemrijke herinneringen verbonden zijn, heeft vele verdiensten. Hij heeft reeds vele, doch niet alle technische moeijelijkheden overwonnen, speelt doorgaans — in de moeijelijkste passages echter niet altijd — zuiver, en draagt met netheid en smaak, maar niet zonder eenige stijfheid voor. Men miste leven, gevoel, warmte, in 't kort dat bezielende element, dat het spel van den waarlijk grooten kunstenaar moet kenmerken, en dat zich in 't gemoed van de hoorders overstorten en hen tot geestdrift wekken kan. Wij willen intusschen ons oordeel na deze kennismaking, niet voor een afdoend geven, daar de Solist die — als gezegd — vele goede eigenschappen bezit, minder goed gedisponeerd geweest *kan* zijn. Een volslagen Violoncel-Concert van zulke uitgebreidheid (drie afdeelingen) van *Romberg* voor te dragen, is ook niet volkomen in overeenstemming met de eischen des tijds te noemen. Het valt niet te ontkennen, dat deze compositien, schoon ze de meest klassieke blijven die voor het instrument geschreven zijn, echter vooral wat de vormen betreft, zijn verouderd en, naar mate der uitgebreidheid, niet altijd belangwekkend mogen heeten.

Mejufvrouw *Hartmann* is met een welluidend orgaan begaafd om zangeres te zijn; in den waren zin des woords moet men evenwel meer bezitten; en toch kunnen we, blijkens hetgeen ze dezen avond leverde, weinig meer in haar roemen. De taak die ze zich, vooral in de keuze der Freischutz-aria, had opgelegd, was ver boven hare krachten. Opvatting en uitdrukking vonden we bijna in het geheel niet, en, wáár ze werden gevonden, waren ze nog meestal onjuist. Ook in haren zang was een doorgaand gebrek aan gevoel en warmte, terwijl de zuiverheid hier en daar ook nog al te wenschen liet.

Beide Solisten vonden bijval; vooral de Heer *Romberg* werd ruimschoots toegejuicht.

Dat aan beiden de eer der terugroeping daarenboven werd bewezen, bewijst onzes inziens niets anders dan dat het een paar toongevers met krachtige banden en voeten begiftigd, nu en dan kan gelukken eene ovatie uit te lokken, die, zóó toegepast, alle waarde dreigt te verliezen.

21 *December* 1853.

S.

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.